

To og halvfjerdsindstyvende Møde.

Fredagen den 14de Februar 1896, Kl. 1.

Formanden (Sofus Høgsbro): Ved Skrivelse af Dags Dato fremsender Finansministeren Eksemplarer af Statistiske Meddelelser, 3dje Række, 16de Bind, 2det Hæfte" indeholdende Høstens Udfald i Danmark 1895 (foreløbig Redegørelse) og Kapitelstatistik for Aaret 1895. Eksemplarer ere omdelte.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af anden Behandling af Forslag til Lov om Forandring i forskellige Bestemmelser angaaende Borger- og Almueskolevæsenet.

H. Jørgensen: Det er kun nogle ganske enkelte af de til dette Afsnit stillede Ændringer, om hvilke jeg skal tillade mig at sige et Par Ord. Det har glædet mig, at Udvalget har haft sin Opmærksomhed henvendt paa det uheldige ved Bestemmelserne i Lovforslagets § 14 angaaende Anciennitetsberegningen. Jeg kunde have ønsket, at man med Hensyn hertil havde stillet Andenlærerne paa lige Fod med Første- og Enelærerne. Det er nemlig i høj Grad ubilligt, at Ansættelsen som Andenlærer i sine Virkninger paa Ancienniteten skulde ramme Første- og Enelærerembederne gennem en længere Arrække derved, at Ancienniteten kun beregnes for Halvdelen af Tjenestetiden som Andenlærer. De Lærere, der ikke ere eller have været saa heldige lige straks efter deres Eksamen at springe ind i et Første- eller Enelærerembede, ville derved blive ramte særlig. De have maaste maattet virke i nogle Aar som Hjælperlærer, en Stilling, der ingen som helst Anciennitet giver, og derefter tjent i flere Aar som Andenlærer, hvorved de kun opnaa Anciennitet for den halve Tjenestetid.

For disse Lærere hængaar der en forholdsvis lang Arrække, før de efter Lovforslagets Bestemmelse opnaa en Løn, der gør det muligt for dem at stifte Familie, naar de da skulle have Betingelser for at leve paa en Maade, der svarer til deres Stilling i det Samsund, hvortil de høre. Jeg haaber, at Udvalget inden tredje Behandling maa komme til Erkendelse af det uheldige i disse Bestemmelser om Anciennitetsberegningen for Andenlærernes Bedkommende, og at de maa kunne enes om at stille Ændringer, der raade Bod derpaa. Ændringsforslaget under Nr. 73 til § 17 er jeg vel tilfreds med, for saa vidt det fastslaar, at Afløsning af Jordlodderne kun kan finde Sted under visse nærmere fastsatte Betingelser. Hvorfor imidlertid Jordlodden og Jouragen absolut skulle følges ad, forstaar jeg ikke. Jordlodden kan det i mange Tilfælde være heldigt for Læreren at beholde, og fra Beboernes Synspunkt kan det sikkert ogsaa være ønskeligt, at dette sker, men begge Parter ønske sikkert nok i Reglen, at Jouragen skal bortfalde. Derfor mener jeg, at den under alle Omstændigheder burde afløses, selv om Jordlodderne bibeholdes. Halm vil Læreren som Regel have nok af, naar han blot har en God, men Pengen til det nødvendige Indkøb af Foderstoffer, naar han skal have et ordentligt Udbytte af sin Jordlod, kan det inarene skorte paa. Beboerne ville sikkert helst være fri for at lønne Læreren paa denne foreløbige Maade, der kun er til Ulejlighed for dem og let kan foranledige, at der opstaar et daarligt Forhold mellem Lærer og Beboere. Angaaende Ændringsforslag Nr. 57 til § 12 finder jeg det ikke heldigt, at de for denne Lovs Krafttræden ved Skoler udlagte Have skulle blive usforandrede og uberørte af dette Lovforslag. Jeg kender Tilfælde, hvor Jordlodderne ere beliggende et godt Stykke borte fra Skolen, og hvor der ved Skolen kun er udlagt en lille Have paa omtrent en halv Skæppe Land. I saadanne Tilfælde bør der ydes Læreren Erstatning for en saadan Have uden Hensyn til, om den er udlagt før eller efter denne Lovs Krafttræden. Og saa herpaa beder jeg Udvalget have sin Opmærksomhed henvendt. Bestemmelsen i samme Paragraf om, at der ydes Kirkebylæreren og Kirkesangeren et Bederlag for deres Ar-